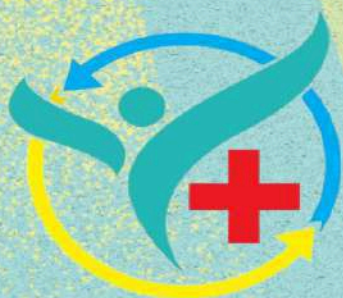

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
20-21 лютого 2025**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**

УДК: 378.147.091.33–048.63:61(063)

М 42

Головний редактор:

Ігор Геруш — ректор закладу вищої освіти Буковинського державного медичного університету, д.мед.н., професор.

Редакційна колегія:

Володимир Ходоровський — к.мед.н., доцент, проректор із науково-педагогічної роботи;

Сергій Сажин — к.мед.н., доцент, начальник навчального відділу із сектором моніторингу якості освіти та інформаційно-аналітичного забезпечення;

Віталій Смандич — к.мед.н., керівник навчально-тренінгового центру симуляційної медицини, доцент кафедри внутрішньої медицини, клінічної фармакології та професійних хвороб;

Людмила Хлуновська — к.мед.н., доцент кафедри педіатрії та медичної генетики;

Валерія Андрієць — викладач коледжу Буковинського державного медичного університету, кафедра суспільних наук та українознавства;

Віталіна Сокорська — провідний фахівець навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Віталій Поточняк — фахівець I категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Василь Бондар — фахівець II категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини;

Едуард Зуб — фахівець I категорії навчально-тренінгового центру симуляційної медицини.

У тезах доповідей науково-практичної конференції з міжнародною участю лікарів, науковців та молодих учених, подаються стислі відомості щодо результатів наукової роботи, виконаної учасниками конференції.

М 42 Медична симуляція — погляд у майбутнє (для лікарів, науковців та молодих учених): наук.-практ. конф. з міжнар. участю.

Чернівці, 20–21.02.2025 року: тези доп. /Чернівці: БДМУ. — 292с.

УДК: 378.147.091.33–048.63:61(063)

М 42

Буковинський державний медичний університет, 2025

грунтовну підготовку, яка відповідає міжнародним стандартам і значно покращує рівень володіння невідкладними навичками.

Висновки: Симуляційне навчання є важливим компонентом підготовки майбутніх лікарів, що підвищує якість медичної освіти, даючи можливість студентам ефективно відпрацьовувати практичні навички без ризику для пацієнтів. Воно сприяє розвитку клінічного мислення, командної взаємодії та готовності до роботи в екстремальних умовах.

В умовах воєнного стану цей підхід набуває особливого значення, оскільки дозволяє майбутнім медикам опановувати протоколи надання допомоги при бойових травмах, критичних станах та масових ураженнях. Практичний досвід, отриманий у симуляційному центрі, робить випускників більш компетентними, адаптованими до реальних викликів і готовими швидко реагувати в невідкладних ситуаціях.

Подальший розвиток у цій сфері має бути спрямований на вдосконалення симуляційних методик, розширення матеріально-технічної бази навчальних центрів та інтеграцію симуляційного навчання у всі етапи підготовки медичних фахівців.

Список використаних джерел:

1. European Resuscitation Council Guidelines 2021.
2. Motola, I., Devine, L. A., Chung, H. S., Sullivan, J. E., & Issenberg, S. B. (2020). Simulation in healthcare education: A best evidence practical guide. AMEE Guide No. 82. Medical Teacher, 35(10), e1511-e1530.
3. Запорожан В.М., Тарабрін О.О. Симуляційна медицина: Досвід. Здобуття. Перспективи (Практичний poradnik). 2-е вид., перероб.і доп. — Львів: Видавництво «Новий Світ — 2000» 2021. — 272с.
4. Танько О. П., Орел В. В., Дзюняк С. С. (2024). Роль симуляційних методів навчання в підготовці медичних фахівців. Центр симуляційних методів навчання, Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика.

КОМУНІКАТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ В МЕДИЧНІЙ СИМУЛЯЦІЇ

Коширець А.В.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Медична симуляція є ефективним методом навчання та вдосконалення клінічних навичок. Важливим аспектом такого навчання є комунікація, яка сприяє покращенню командної взаємодії, зниженню

ризиків і підвищенню якості медичної допомоги. Симуляційне навчання включає елементи професійного спілкування, допомагаючи лікарям не лише вдосконалювати мануальні навички, а й розвивати здатність до якісної взаємодії.

Наразі в медичній освіті активно запроваджуються різноманітні технічні засоби навчання (фантоми, моделі, муляжі, тренажери, віртуальні симулятори тощо), які дають змогу відтворювати клінічні ситуації та професійні процеси, мінімізуючи ризики для пацієнтів. Однак, окрім відпрацювання практичних навичок, надзвичайно важливим є набуття майбутніми лікарями комунікативних компетенцій. Дослідження підтверджують, що отримані під час симуляційного навчання навички ефективно застосовуються в клінічній практиці. Крім індивідуальних переваг, моделювання сприяє згуртованості команди, знижує кількість помилок і покращує результати лікування пацієнтів. Особливу цінність воно має для розвитку комунікативних навичок, які допомагають лікарям будувати ефективний діалог із пацієнтами, доглядальниками та колегами, зокрема в складі мультидисциплінарних команд, чітко структурувати консультації та передавати інформацію зрозуміло й доступно.

Існують чисельні комунікативні інструменти, які використовуються і під час симуляційного навчання, й у клінічній практиці. У нашій роботі ми зупинимось на трьох із них. Серед інструментів, які покращують комунікацію в медицині, особливе значення має методика SBAR (Situation, Background, Assessment, Recommendation):

S (Ситуація) — що відбувається з пацієнтом.

B (Довідкова інформація) — клінічний контекст.

A (Оцінка) — у чому полягає проблема.

R (Рекомендація) — що потрібно зробити.

SBAR забезпечує чітку передачу інформації та сприяє розвитку критичного мислення. Дослідження показують, що його впровадження підвищує безпеку пацієнтів, особливо під час екстрених викликів лікарів. Стандартизований формат не лише покращує комунікацію в медичних командах, а й надає впевненості фахівцям, допомагаючи подолати бар'єри в обміні інформацією.

Ще однією технікою для покращення комунікації в медицині є замкнене спілкування (Closed-loop communication). Це техніка дає змогу уникнути непорозумінь завдяки чіткому підтвердженню отриманої інформації. Коли відправник передає повідомлення, одержувач повторює його у відповідь. Потім відправник підтверджує правильність повідомлення або уточнює, якщо воно було відтворене неточно. Якщо

відповідь не надійшла, відправник повторює повідомлення, доки цикл не буде завершений. Використання замкненого спілкування в охороні здоров'я є критично важливим, оскільки знижує можливість нерозуміння або і спотворення інформації. Згідно з даними страхової компанії Control Risk Insurance Company, значна частина судових позовів у сфері медицини (до 30 % таких випадків) пов'язана саме з неправильним передаванням інформації та комунікаційними помилками. Цей метод має низку переваг:

- усуває нечіткість в інструкціях;
- створює простір для запитань;
- дає можливість уточнювати та перевіряти інформацію.

Важливим інструментом для покращення комунікації є дебрифінг, що активно застосовується в симуляційному навчанні. Це двостороннє обговорення між інструктором і учасником симуляції, яке найчастіше проводиться після завершення навчальної сесії. Існує кілька стратегій проведення дебрифінгу, проте основна мета — створити розмову, що сприяє рефлексії та аналізу виконаних дій. Це допомагає команді вчитися і з власного досвіду, й один у одного.

Отже, медична симуляція є важливим інструментом навчання та вдосконалення клінічних навичок, що не лише покращує технічну підготовку, а й підсилює комунікацію серед медичних працівників. Чітка та структурована передача інформації відіграє ключову роль у забезпеченні ефективної командної роботи та зниженні ризику помилок у клінічній практиці.

Методики SBAR, замкнене спілкування та дебрифінг є ефективними інструментами, що сприяють розвитку комунікативних навичок у медицині. SBAR забезпечує логічну і зрозумілу передачу інформації, що є особливо важливим у критичних ситуаціях. Замкнене спілкування дає змогу мінімізувати ризики, пов'язані з неправильним тлумаченням інструкцій, а дебрифінг сприяє аналізу та професійному зростанню. Отже, симуляційне навчання формує культуру ефективного спілкування в медичних командах, що безпосередньо впливає на якість надання допомоги та безпеку пацієнтів.

Список використаних джерел:

1. Communication Training Tools in Medical Simulation. Helen M. Rayner; Roopma Wadhwa
2. Interprofessional communication in medical simulation: findings from a scoping review and implications for academic medicine. Sadie Trammell Velásquez, Diane Ferguson, Kelly C. Lemke, Leticia Bland, Rebecca Ajtai,

Braulio Amezaga, James Cleveland, Lark A. Ford, Emme Lopez, Wesley Richardson, Daniel Saenz & Joseph A. Zorek

3. The role of simulation in developing communication and gestural skills in medical students. Annamaria Bagnasco, Nicola Pagnucci, Angela Tolotti, Francesca Rosa, Giancarlo Torre & Loredana Sasso

ВПЛИВ СИМУЛЯЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ НА ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЕФЕКТИВНОЇ СПІВПРАЦІ ТА ЕМПАТІЇ

Кучерява В.А., Смандич В.С., Мандрик О.Є., Сажин С.І.

Буковинський державний медичний університет, м. Чернівці

Вступ. Сучасна медична освіта спрямована не лише на формування високого рівня професійних знань та практичних навичок, але й на розвиток комунікативних компетенцій, співпраці в команді та емпатії — якостей, що є основою якісного медичного обслуговування. Одним із найефективніших підходів до інтеграції цих компонентів у навчальний процес є симуляційна медицина. Завдяки можливості моделювати реальні клінічні ситуації, симуляції забезпечують безпечне середовище для відпрацювання професійних дій, взаємодії з пацієнтами та колегами, що сприяє формуванню необхідних міжособистісних якостей.

Актуальність цього дослідження зумовлена потребою сучасної медицини у фахівцях, які не лише володіють професійними знаннями, але і здатні ефективно працювати в команді та виявляти емпатію до пацієнтів. У роботі розглянуто вплив симуляційного навчання на розвиток цих важливих навичок, а також обґрунтовано необхідність його активного впровадження в освітні програми.

Основна частина. Симуляційна медицина є ефективним підходом до інтеграції практичних і комунікативних навичок у навчальний процес медичних фахівців. У цій частині роботи розглянуто ключові аспекти впливу симуляційного навчання на розвиток навичок співпраці та емпатії.

По-перше, симуляції створюють реалістичне середовище, де студенти можуть взаємодіяти між собою, працюючи в команді над вирішенням клінічних завдань. Виконання таких сценаріїв стимулює майбутніх лікарів до ефективного розподілу ролей, встановлення чіткої комунікації, обговорення рішень та спільного прийняття відповідальності. Наприклад, при розгляді ситуацій надання екстреної допомоги, робота в команді дає змогу розвивати навички координованої взаємодії, що є ключовим у медичній практиці.